



Antwerpse snorrenclub: meesters der moustachen

voluntourism: win-winsituatie?

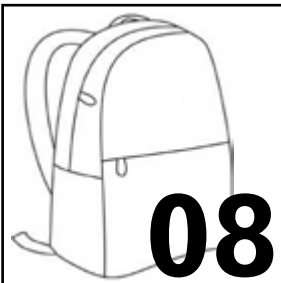
fecestransplantatie: shit happens



04

ne smoel zonder snor is precies een bloot gat

November, traditioneel de maand waarin mannen hun snor laten staan voor het goede doel. *dwars* vroeg aan de professionals van de snorrenclub enkele tips om je snor tiptop te houden



08

dossier: onderwijssecretariaat

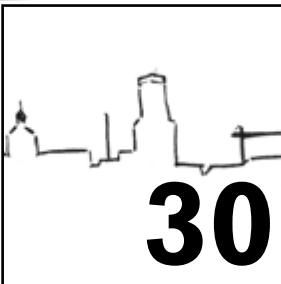
rugzakje, studievoortgangsbewaking, credits... Studenten weten er vaak geen raad mee. Daarom legt *dwars* het je graag nog eens uit



20

voluntourism

geëngageerd op vakantie, dat klinkt als een win-winsituatie. Toch is dat niet altijd het geval. *dwars* zocht de waarheid achter het voluntourism



30

de Greeter: gids op maat

nieuw in de Scheldestad? Of gewoon op zoek naar verborgen hoekjes en vergeten pleziertjes in eigen (studenten)stad? De greeter neemt je mee op een onvergetelijke tocht

cultuur

- 24 **mens sana in corpore sano**
zwerkbal vanuit het perspectief van een dreuzel
- 34 **het laatste woord**
skeuomorf
- 33 **cultuurstrookje**
een nieuw misdadig seizoen van Fargo
- 36 **strip**
llah

onderwijs

- 12 **microscop op wetenschap**
uitwerpselen gebruiken voor een medische behandeling? Het gaat!
- 28 **proffenprofiel**
Herman Van Goethem
- 15 **dwarswoordpuzzel**
woordplezier
- 16 **International Perspective**
een e-magazine met internationale allures

maatschappij

- 03 **editoriaal**
un jour d'ardent est arrivé
- 10 **ondernemen is in de mode**
drie jonge vrouwen vertellen over hun ondernemende aard
- 15 **betweter**
over cookies en cashes
- 35 **contraire**
satire

Antwerpen

- 18 **centerfold**
elektrisch lopen
- 23 **dwarsligger**
in bed met Tine Landt
- 26 **achter de schermen van Cinema Zuid**
de projectioniste van de bekendste cinema van 't Zuid legt uit wat dat beroep precies inhoudt

un jour ardent est arrivé

editoriaal



November. Herfstvakantie, Allerheiligen, Allerzielen, Wapenstilstand ... de herfstmaand smijt ons gul de vakantiedagen toe. Maar ook de weergoden zijn mild. Te mild mijmer ik, terwijl ik 's ochtends in mijn trui langs onze Noordzee kuier. Ochtendgrijs. Dankzij Frank de Boosere nu ook vereeuwigd in onze Van Daele (*den dikken* voor de vrienden).

Opwarming van de aarde? *Eat that* ontkenners! Skeuomorf staat al langer in *den dikken*. Wat het betekent lees je in 'het laatste woord'.

Over *global warming* gesproken. De wereld staat in brand. Wanneer het regent in Parijs, druppelt het in Brussel. De stad van het licht was even donker, des te vuriger brandt ons vuur in de nacht. We schrikken wel, maar plooiën niet. Niet voor angst en niet voor terreur. *L'union fait la force!*

Terwijl ik door het mullere zand ploeter, schieten er allerlei jeugdherinneringen door mijn hoofd. Hoe ik als tiener ooit een kwartier lang de trotse eigenaar van een *tâche de beauté* dacht te zijn. Cindy Crawford achterna, mijn sterrendom in de maak. Tot mijn nuchtere lief opmerkte dat die zich aan de bovenkant van de lip moet bevinden. De schoonheid van de bovenlip wordt trouwens ook bezongen door de trotste snordragers van Antwerpen. Mannen aller landen verenig u, het is Movember!

En na de wandeling. Op een terras met een beter Belgisch biertje, wanneer ik de zoo die mensen zijn, voorbij zie trekken. Puffend in hun winterjassen, geruite truien en bontkraag. Ik denk aan Parijs. Aan de slachtoffers. Aan hoe ieder, op zijn manier, altijd moedig moet proberen te zijn. Het beste van zichzelf moet geven. Solidair moet zijn. "*Allons. Enfants du monde. Un jour ardent est arrivé*", neurie ik zachtjes terwijl ik van mijn glas nip.

Julie Colpaert,
Hoofdredacteur

colofon

dwars is het studentenblad van Universiteit Antwerpen, gemaakt voor en door haar studenten. *dwars* verschijnt maandelijks tijdens het academiejaar en wordt gratis verdeeld op UAntwerpen-campusen Stads-campus, Drie Eiken, Groenenborger, Middelheim en Mutsaard. Dit nummer werd afgesloten op 15/11/2015. Oplage: 2.650 exemplaren. V.U. Julie Colpaert, Kleine Kauwenberg 22, B-2000 Antwerpen

Hoofdredacteur Julie Colpaert
Redactiesecretaris Anouk Buelens-Terryn

Adjunct-hoofdredacteur Yannick De Meulder

Redactie Alexia D'hont, Donna Kerseboom, Florence Van Thielen, Inez Taeymans, Jonathan Mertens, Julie Colpaert, Leonie Vanstappen, Lynn Elshof, Quinten Van den Broeck, Robbe Weyn, Silke Rochtus, Sofie Vanderhulst, Stein de Groof, Stijn Demarbaix

Eindredactie Stijn Demarbaix (verantwoordelijke), Donna Kerseboom, Jutta Buytaert, Leonie Vanstappen, Lynn Elshof, Maxene Willems, Quinten Van den Broeck, Ruben Bal, Silke Rochtus, Sofie Vanderhulst, Jolien Bernaerts

Fotografie Natasja Van Looveren (verantwoordelijke) Anouk Buelens-Terryn, Diana Dimbueni, Elise Geuens, Silke Rochtus

Illustratie Anouk Buelens-Terryn, Ilah, Lie Van Roeyen, Martijn Fraanje, Yannick De Meulder, Basia Dajnowicz

Vormgeving Diana Dimbueni (verantwoordelijke), Alex Noels, Anouk Buelens-Terryn

Social Media Inez Taeymans (verantwoordelijke), Leonie Vanstappen

IT en Web Kristof De Middelaer, Maxene Willems, Stein de Groof, Ruben Bal

PR Sofie Vanderhulst

Drukkerij Favorit

Cover Natasja Van Looveren

Met dank aan Carolina Rowicki, Jorn Vennekens, Martijn Fraanje, Sarah Liefoghe

E-mail contact@dwars.be **Adverteren** adverteren@dwars.be **Website** www.dwars.be

Redactielokaal en correspondentieadres: *dwars* - studentenblad Universiteit Antwerpen, Kleine Kauwenberg 22, B-2000 Antwerpen

Vragen, opmerkingen en suggesties zijn van harte welkom, alsook lezersbrieven. Anonieme brieven komen echter niet in aanmerking. De redactie behoudt zich het recht om ingezonden stukken in te korten of niet te plaatsen.



ne smoel zonder snor is precies een bloot gat

Tekst: Leonie Vanstappen ■ Foto's: Diana Dimbueni ■ Beeld: Anouk Buelens-Terryn

Movember – of No-shave November, zoals het ook wordt genoemd – geeft ons de kans om het gure weer en de naderende blok even te vergeten. Een maand lang worden gladgeschoren kaken en bovenlippen weer de krullende snorren en woeste houthakkersbaarden waar menig vrouw voor in zwijm valt. Het is echter niet zo gemakkelijk als het lijkt om de wangen en/of bovenlip te herbebossen. *dwars* begrijpt dit en wil steun en toeverlaat zijn voor alle mannen die zich in november eens willen laten gaan. Hiervoor zochten we hulp bij de professionals: de Antwerpse Snorrenclub.

Een dinsdagavond, half negen. Het regent pijpenstelen, maar binnen in de Koninklijke Snor, een goed bruin café aan het MAS, gaat een belangrijke vergadering van start. Het is de bestuursvergadering van de Antwerpse Snorrenclub en rond de tafel zitten zes mannen, besnord en *bebiebuikt*, allen met een sappig *Antwaarps* accent. Zij geven *dwars* alle tips en tricks die de beginnende snor zou moeten helpen de verleiding van het scheerschuim te weerstaan, alsook advies voor zij die snorren écht serieus nemen.

on alle manne, ne goeie raad

De eerste tip is misschien een beetje wiesdes, maar wel belangrijk: *let it grow*. In die veertien haartjes op je bovenlip ga je geen majestueuze krullen kunnen leggen. Bovendien kan je niet voorspellen hoe je snor gaat groeien en evolueren gezien gezichtshaar zich helemaal anders gedraagt dan hoofdhaar. Na wat gegiechel geven de Snorren toe dat gezichtshaar meer lijkt op lichaamshaar dat zich wat zuidelijker bevindt.



in 2019 komt het WK Snorren en Baarden naar Antwerpen

De voorzitter van de Snorrenclub, Ronnie Vermeulen, zegt zich niet meer te kunnen herinneren wanneer hij voor het laatst zijn snor of baard heeft geschoren. Hijzelf heeft zijn gezichtshaar gestijld volgens de regels van de kunst: een sik, kunstig naar voren gekruld en een volle snor met de punten recht naar opzij wijzend. Een mooi voorbeeld van de musketiersnor, dus.

De musketiersnor is slechts een van de negentien categorieën waarin de ambitieuze besnorde kan meedoen in het Wereldkampioenschap Snorren en Baarden (ja hoor). Dit evenement vindt elke twee jaar plaats, soms in de Verenigde Staten, soms in Europa, maar tot op heden nog niet in Afrika of Azië. Het hele gebeuren begon als een wedstrijd in het noorden van Duitsland, en de Europeanen hebben dan ook lang aan de wereldtop gestaan als het op snorren en baarden aankomt. De VS is echter aan een overtuigende opmars bezig, met verschillende gouden medailles en perfecte scores tijdens de laatste wereldkampioenschappen. Een jaartal om alvast te onthouden: 2019. Dan komt namelijk het WK Snorren en Baarden naar Antwerpen!

Op het Wereldkampioenschap zijn de categorieën opgesplitst in snorren, partiële baarden en volle baarden, en afgelijnd door strikte criteria. Voor de snorren bijvoorbeeld, mag geen enkel haar van meer dan anderhalve centimeter naast de mond gebruikt worden, want dan telt het als partiële baard. Haal je meetlatje er al maar bij.

Naast de musketiersnor is er nog de Dali-snor, waarbij de punten naar boven moeten wijzen, maar niet voorbij de wenkbrauwen mogen komen qua hoogte. De Hongaarse snor – groot, borstelig en breed – is een andere populaire keuze, alsook de Fu Manchu-snor, eigenlijk een partiële baard, waarbij de punten van de snor recht naar beneden hangen, in de stijl van een zekere oude Kung Fu meester uit een zekere Tarantino-film. Wenkbrauwen die eruit zien alsof ze elk moment kunnen gaan vliegen zijn niet inbegrepen in deze stijl. ➤



den iene zê dit en den andere zê dat

De regels zijn echter niet altijd zo streng. In de categorieën 'Moustache' of 'Full Beard Freestyle' mag er wel eens gek gedaan worden. Wanneer gevraagd wordt naar de meest indrukwekkende snor die de Antwerpse Snorren ooit al gezien hebben, wordt het even stil. "Het is enorm moeilijk om er een te kiezen." Dan vertelt voorzitter Ronnie dat toen het WK Snorren en Baarden in Alaska plaatsvond, één van hun collega's uit Amerika zijn baard net zo had gevlochten dat deze op een sneeuwschoen leek. Toen het WK de volgende keer plaatsvond in Trondheim, toverde een heerschap uit Duitsland zijn baard om in een slee, inclusief rendier. Nog een ander voorbeeld was dat van een man wiens snor zeventig (!) centimeter langs elke kant uitstak. Deze harige heer moest dan ook zijwaarts door de deuropening gaan.

“ een heerschap uit Duitsland toverde z'n baard om in een slee, inclusief rendier

Een belangrijke regel voor wie professioneel wil gaan: voor het stijlen van de baard of snor mag je scheren, knippen, krullen, en gel, haarlak of suikerwater gebruiken – "Smaakt nog lekker ook", aldus een van de Snorren rond de tafel. Echter, onder geen beding mogen er versterkingen binnen de baard of snor aangebracht worden. Laat de tandenstokers, extensions en ijzerdraad dus maar thuis

Helemaal *not done* zijn uiteraard de Heil-snorretjes en snor of baard mag ook niet onnatuurlijk gekleurd zijn, een droevige zaak voor de hipsters onder ons. Eventuele grijze haren mogen uiteraard wel gecamoufleerd worden indien de besnorde dit wenst, maar niet met blauw, paars of groen. Verkleedkledij is toegelaten met als doel het gezichtshaar nog meer in de verf te zetten – bij wijze van spreken dan. Ronnie waarschuwt echter dat voor het kostuum geen punten gegeven kunnen worden, maar voegt er wel aan toe dat een mooi totaalbeeld natuurlijk een betere indruk maakt op de jury.



wilde als vent deur 't leve gaon

Voor de leden van de Snorrenclub zelf zijn de regels minder streng. Om lid te worden volstaat het om een snor te hebben en 'snor' wordt gedefinieerd als 'behering van de bovenlip'. *Size doesn't matter*, al gaat er natuurlijk wel enig beraad vooraf aan de toelating tot de Antwerpse Snorrenclub. De Snorrenclub heeft dan ook een eigen 'Snorrenmeester' die de aspirant-snor moet goedkeuren alvorens deze echt lid wordt. De criteria zijn strikt geheim, maar volgens de raad van bestuur moet een snor uiteraard wel echt zijn.

Dit roept natuurlijk de vraag naar gendergelijkheid op: wat als een vrouw een echte snor laat staan? Volgens de logica zou deze vrouw dan zonder probleem lid moeten kunnen worden van een snorrenclub, toch? Zo gemakkelijk is het echter niet volgens de bestuursleden. De snor is en blijft iets door en door mannelijks. Een besnorde vrouw, hoe perfect de snor ook, blijft een buitenstaander in het snorrengebeuren volgens de Antwerpse Snorrenclub. Ook het voorbeeld van Eurosong-winnares Conchita Wurst hielp niet om de zaak op te klaren. "Onder al die make-up en rokken is dat toch nog altijd *ne vent, zene.*"

“ de Snorrenclub heeft zowaar een eigen land: Snoravia

dwars vroeg zich na zo'n uitspraak af wie de snor dan allemaal mag aanraken, laat staan bijwerken. De meeste onder de aanwezige Snorren gaven toe dat hun vrouw de snor wel liefkozend mag aanraken, maar dat er geen sprake van is dat zij ze zou mogen scheren, knippen, of er in enige mate iets aan zou mogen veranderen. Daarvoor is het te doen bij de barbershop of ze doen het gewoon zelf.

alles snor in Snoravia

De Snorrenclub heeft niet alleen een stamcafé, ze heeft zowaar een eigen land: de Onafhankelijke Republiek Snoravia. Hoewel dit schiereilandje aan de Maas geen legaal onafhankelijk land is, dient toch vermeld te worden dat de Antwerpse Snorrenclub zelf verantwoordelijk is voor het feit dat het schiereilandje nog Belgisch grondgebied is. Het ligt namelijk in de Voerstreek en was betwist gebied tussen België en Nederland. Omdat de twee landen er maar niet uitkwamen aan wie het stukje land toebehoorde, is de Antwerpse Snorrenclub heldhaftig de Belgische claim gaan verdedigen.

Elk jaar is er dan ook met de hele Snorrenclub – exclusief vrouwen – een heuse bedevaart naar ‘hun’ landje en in stamcafé de Koninklijke Snor pronkt trots de Snoraviaanse vlag. Deze bedevaart draait vooral om het proeven van lokale bieren en het terugplaatsen van het bordje met de vlag van Snoravia, dat op miraculeuze wijze elk jaar weer gestolen wordt. Zeg nu zelf, zoiets wil je toch in je woonkamer?

Om de snor extra in de kijker te zetten en media-aandacht op de Snorrenclub te vestigen, verkiest de Antwerpse Snorrenclub jaarlijks een “Snor van het Jaar”. Deze titel gaat normaal gezien naar een BVS (een bekende Vlaamse snor) of een Antwerpenaar met een *schoon moestasj*. Mensen als Toots Thielemans, Hugo Sigal (van Nicole en Hugo) en Marijn Devalck zijn deze eer al te beurt gevallen. Het zijn echter niet altijd mensen: ook de zeehond, stripfiguur Marcel Kiekeboe en de Antwerpse Reus Djon, die tevens de mascotte is van de Antwerpse Snorrenclub, hebben deze titel al eens gekregen.



g'hebt nog ne snor, ge blefter ne vent

De Antwerpse Snorrenclub telt 37 leden in totaal, waarvan de oudste 77 is en de jongste amper 19. Voor zover erkende snorrenclubs bestaan, is de Antwerpse zeker de grootste van Vlaanderen. Er duiken echter steeds meer facebookpagina's op die zich ook bezighouden met snorren en baarden. Voor België is de Belgian Beard and Moustache Association de grootste, met bijna duizend leden waaronder veel leden van de Antwerpse Snorrenclub.

Voorzitter Ronnie Vermeulen denkt dat dit komt omdat de drempel voor sociale media lager ligt dan die voor een echte club. Op Facebook heb je immers geen of minder verplichtingen, noch sociaal noch financieel. Hij hoopt wel dat leden van deze en aanverwante groepen erover denken om ook eens in een erkende club te stappen. Dit is namelijk de enige manier om aan kampioenschappen mee te doen en alle hulp en steun wordt gewaardeerd!

t'is goe veurt drinke, t'is goe veurt ete

Moest je na deze wondere verhalen nog twijfels hebben over je eigen bovenlipbehaarung, dan zijn hier enkele voordelen van een snor, zoals uitgelegd door professionele snorrendragers. Ten eerste (en het belangrijkste voor de student) is dat men met een substantiële snor twee keer plezier heeft van een goede pint: van elke teug blijft minstens de helft in je snor hangen voor later gebruik. Ook in het liefdesspel is het hebben van een snor blijkbaar een voordeel: het is namelijk ecologisch verantwoord, want je hebt geen batterijen nodig. Volgens de snorren wordt dit aspect enkel beter met ouderdom, want een beetje extra gebibber daarbeneden is altijd wel fijn.

Heb je interesse om je aan te sluiten bij de Antwerpse Snorrenclub? Ze zijn elke eerste donderdag van de maand te vinden in café de Koninklijke Snor, Adriaan Brouwerstraat 33.

Weetje: tussentitels (buiten Snoravia) zijn overgenomen van het Snorrenlied, het officiële clublied van de Antwerpse Snorrenclub. ■

DOSSIER: onderwijssecretariaat het leerkrediet en de studievoortgangsbewaking

Tekst: Sofie Vanderhulst en Robbe Weyn ■ Illustratie: Lie Van Roeyen

Wanneer je eindelijk het middelbaar mag verlaten en je aan die langverwachte studententijd mag beginnen, krijg je ook te maken met nieuwe regels en codes van de universiteit. Zo is er het leerkrediet of het 'rugzakje', de studievoortgangsbewaking en de examenroosters. Maar zelfs studenten die hun hart en brein al aan de universiteit hebben verloren, begrijpen soms niets van al die regels. *dwars* schiet te hulp en zoekt deze zaken allemaal voor je uit. Deze maand focussen we op het leerkrediet en de studievoortgangsbewaking.

het rugzakje van de universiteit

Wanneer je je inschrijft als student aan een universiteit krijg je voor een bacheloropleiding een leerkrediet – of het zogenaamde rugzakje – van 140 studiepunten. Wanneer je je inschrijft voor een studiejaar haal je 60 studiepunten uit deze rugzak om ze in te zetten voor het komende academiejaar. Als je voor al je vakken slaagt krijg je die studiepunten als credits terug in je rugzakje.

De eerste 60 studiepunten die je behaalt, krijg je ook nog eens dubbel terug. Zo kunnen die punten weer ingezet worden voor het jaar nadien. Maar wanneer je niet slaagt voor enkele vakken, verlies je die studiepunten. Door omstandigheden kan het echter voorvallen dat je een jaar achter de rug hebt waarin je punten te wensen over laten. Als dit het geval is, kan het zijn dat je onder studievoortgangsbewaking valt. Wat is dit en wanneer is dit van toepassing op jou?

studievoortgangsbewaking

Je valt onder studievoortgangsbewaking als je in een academiejaar geen 60 procent van je studiepunten terugverdient. Dit wil dus zeggen dat je bij een volledig academiejaar van 60 studiepunten minstens 36 punten moet terugverdienen om hier niet onder te vallen. Indien dit je toch overkomt, ontvang je een mail van de universiteit waarin staat dat je in het volgende studiejaar zeker minstens 60 procent van je studiepunten moet behalen.

Wanneer dit niet het geval is, kan je inschrijving voor het jaar daarop geweigerd worden. Wie onder studievoortgangsbewaking valt, mag ook maar 45 studiepunten opnemen en mag dus geen volledig studiejaar opnemen. Wanneer je minder studiepunten wil opnemen, mag dat, maar om het kindergeld te kunnen behouden, moeten er minstens 27 studiepunten worden opgenomen. Deze regel geldt voor alle studenten die ingeschreven zijn voor een bacheloropleiding, schakel- of voorbereidingsprogramma.

wat nu?!

Hoewel het soms een ingewikkelde en lastige regel lijkt, is de studievoortgangsbewaking eigenlijk een soort reddingsboei die Universiteit Antwerpen je toewerpt. Sinds 2008 is het leerkredietstelsel in voegen door de Vlaamse Overheid. De universiteit laat je dus via de studievoortgangsbewaking weten dat je je studiepunten aan het opgebruiken bent, voor het effectief te laat is. Mocht je hieronder vallen is dit zeker geen schande. Ook al schaam je je misschien, hier met iemand over praten is aan te raden.



Er is een Dienst voor Studietoelichting en Studentenbegeleiding en er is per faculteit minstens één studietrajectbegeleider. Deze personen hebben de taak om met studenten samen te zitten en te bekijken wat het beste, meest haalbare traject is voor de verderzetting van zijn of haar studieloopbaan. Ook als je te maken hebt met overmacht, persoonlijke problemen en dergelijke, aarzel dan niet om contact op te nemen met je secretariaat en studietrajectbegeleider. Het is best mogelijk dat je met een gegronde reden toch niet onder studievoortgangsbewaking valt.

de zesde keer?

Je hebt het misschien al regelmatig gehoord van andere studenten. Je mag maar zes keer een examen voor een vak afleggen, indien je dan nog niet geslaagd bent, krijg je geen extra kans meer om het vak af te leggen. En wanneer dat gebeurt, ben je genoodzaakt te stoppen met je bacheloropleiding. Maar dit is een mythe die we kunnen ontcrachten. In het examenreglement staat namelijk nergens dat je een vak maar zes keer mag volgen. Wij hopen jullie nu gerustgesteld te hebben, je kan indien nodig dat ene vak gewoon nog een zevende keer afleggen.

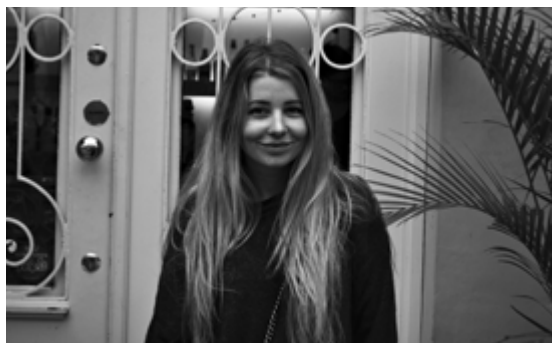
Tot slot willen we nog even meegeven dat de studententijd misschien wel de mooiste en leukste tijd uit je leven is, maar zorg ervoor dat je de studiepunten niet uit het oog verliest, want dat zou je wel eens zuur kunnen opbreken.

Over statistieken van slaagpercentages bijvoorbeeld, beschikt de Dienst voor Studietoelichting en Studentenbegeleiding momenteel niet. Wel probeert ze in de toekomst deze informatie te bemachtigen en publiek te maken.

Volgende maand nemen we de examenroosters onder de loep. ▀



ondernemen (is) in de mode



Elien Migalski - *Clouds of Fashion*



Ellen Kegels - *LN Knits*



Tekst en beeld: Inez Taeymans

Laurentine Van Landeghem - *Dogs and Dresses*

Mode is niet weg te denken uit onze geliefde Koekenstad. Wat in de middeleeuwen begon als een stad vol weverijen, lakenhandelaars en loibaden evolueerde moeiteloos naar 'De Zes van Antwerpen'. Ook vandaag worden mensen nog geïnspireerd door de *fashion vibes* van onze stad. Drie jonge creatieve vrouwen begonnen een eigen onderneming in de mode-industrie na hun opleiding aan Universiteit Antwerpen.

Wat deze drie vrouwen naast hun studies met elkaar gemeen hebben is dat ze voor hun 25ste al een onderneming uit de grond wisten te stampen. Het is eens iets anders dan je vrije momenten aan Netflix te besteden.

Ellen Kegels startte in 2011 met *LN Knits*, dit merk bestaat uit twee collecties: *LN Andes* en *LN Beanies*. Wat begon als mutsen breien voor vrienden is intussen uitgegroeid tot

een eigen merk met fairtrade *Knitwear*. Al haar producten worden gemaakt van wol van baby alpaca's en vervaardigd door 300 Peruviaanse vrouwen en Belgische omaatjes. Laurentine van Landeghem begon tijdens haar studie een blog die uitgroeide tot een pop-upstore met *DIY*-projecten in haar geboortedorp Elversele.

“Mijn ouders, mijn broers, mijn zussen, ... iedereen verklaarde mij zot

Enkele maanden later opent ze een winkel in hartje Antwerpen waar ze kleding en lifestyle artikelen verkoopt. Elien Migalski begon in 2009 met *Dogs and Dresses*, een blog waarop ze schrijft over mode. Gaandeweg groeide dit uit tot een echte onderneming waardoor Elien zelfstandige in bijberoep werd naast haar parttimejob.

risky business

Het leven van een ondernemer is een onzeker bestaan waar stressbestendigheid geen overbodige luxe is. Een goede job of studie opgeven op het risico af het niet te maken als zelfstandige is een moeilijke stap. “Mijn ouders, mijn broers, mijn zussen, ... iedereen verklaarde mij zot. Wat ging ik doen? Heel mijn leven mutsen haken en daar mijn kost mee verdienen?”, vertelt Ellen. Laurentine voelde dat het goed zat en besloot om met haar studies te stoppen en fulltime in haar eigen zaak te werken. Beiden hebben het over een hele zware eerste periode zonder vrije tijd, met veel bloed, zweet en tranen. Bij Elien was het nooit de bedoeling om geld te verdienen met haar blog. Naarmate de tijd verstreek, kreeg ze meer en meer aanbiedingen om met merken samen te werken waardoor ze de business-kant van bloggen leerde kennen. Door er geleidelijk aan in te rollen had zij minder last van deze hectische eerste periode en haar parttimejob zorgt natuurlijk ook voor extra zekerheid.

de school van het leven

Naast een cursus bedrijfsbeheer bestaat er nog geen concrete opleiding om zelfstandige te worden. Toch zijn hogere studies zeker niet nutteloos bij het opzetten van een bedrijf. Ellen studeerde af als master in de strategische communicatie. Ze gelooft dat ze zonder deze Master niet zou gestaan hebben waar ze nu staat. Zeker vakken als Strategische Communicatie, Filosofie en haar stage bij TWBA/London zijn haar bijgebleven. Ook Laurentine volgde twee jaar Communicatiewetenschappen om daarna nog een jaartje Communicatiemanagement te volgen voor ze startte met haar eigen bedrijf. Zij vindt vakken als Sociologie en Filosofie interessant om te volgen, maar vindt dat ze hier nu nog weinig mee doet. Een voordeel aan de Master Filmstudies en Visuele Cultuur is volgens

Elien dat ze hem helemaal naar haar hand kon zetten. Met haar keuzevakken en thesis probeerde ze uit haar opleiding te halen wat ze zelf wou leren. “Eender welke richting die je kiest, je leert veel uit verder studeren: zelf nadenken, zelf op onderzoek uitgaan, geloven in jezelf en jezelf leren kennen. Mijn opleiding heeft mij veel bijgeleerd.”

tips & tricks

Tot slot vroegen we naar enkele tips voor ondernemingsgezinde studenten. Alle drie benadrukken ze hoe belangrijk het is om met iets uniek en vernieuwend te komen. Er bestaan al zoveel ondernemingen in België, het is aan jou om een eigen, creatieve insteek te vinden. Een goed concept is niet genoeg om te slagen. Je merkt het verschil als iemand écht gepassioneerd is door wat hij doet. Deze passie straalt niet alleen van jezelf af, maar ook van je onderneming. *Clouds of Fashion* begon als een pop-upstore op de Melkmarkt, wat volgens Laurentine de ideale manier is om te testen of een concept aanslaat. Daarnaast vindt ze het een aanrader om events rond ondernemen te bezoeken, zelf haalde ze hier altijd veel inspiratie uit. Ellen vindt het belangrijk om eerst ervaring op te doen in je sector alvorens zelf iets te beginnen. Ze raadt ook aan om eerst te berekenen of je kan rondkomen als fulltimezelfstandige en alvast te beginnen met een strategisch plan. Ook Elien benadrukt dit en raadt daarnaast aan om het bestaande landschap en je concurrentie eerst goed te bekijken. Wees ook niet bang om met mensen te praten of hulp te vragen als je ergens mee zit. Er is altijd wel iemand die je wil helpen.

Nieuwsgierig geworden naar het werk van deze dames? De flagshipstore van LN Knits kan je vinden in de Leopoldstraat 22. *Clouds of Fashion* vind je in de Nationalestraat 79. De blog van Elien kan je bezoeken op www.dogsandaddresses.com. ■



microscop op wetenschap

the power of poop

Tekst: Alexia D'hont ■ Illustraties: Basia Dajnowicz en Martijn Franje

Transplantaties van hart, longen, nieren, beenmerg, noem maar op, tegenwoordig kan het allemaal en iedereen heeft er al wel van gehoord. Maar de stoelgangtransplantatie, ken je die ook? Deze stoelgangtransfer oftewel fecale microbiota transplantatie (FMT) klinkt misschien volledig van de pot gerukt – en dat is het natuurlijk ook – toch is het mogelijk en wordt deze therapie toegepast bij enkele delicate darmziektes.

De menselijke darm wordt bewoond door een groot aantal micro-organismen, het geheel daarvan noemt men de microbiota. Deze bestaan onder andere uit vele (goede) bacteriën die een belangrijk evenwicht in stand houden. Om jullie een idee te geven van de omvang hiervan: in ons lichaam hebben we meer dan 5 miljoen microbiële genen, terwijl we slechts over 25.000 menselijke genen beschikken. De darmmicrobiota van ieder individu zijn uniek en hangen af van een enorm scala aan invloeden waaraan we worden blootgesteld van geboorte tot volwassenheid (waaronder bijvoorbeeld ons eetpatroon).

Toch hebben onderzoekers drie enterotypen kunnen onderscheiden aan de hand van de mate waarin bepaalde bacteriën voorkomen. Wanneer twee mensen binnen hetzelfde enterotype worden ingedeeld, wil dat zeggen dat ze grote gelijkenissen vertonen betreffende de samenstelling van hun intestinale microbiom. Je enterotype bepaalt dus

voor een deel welke bacteriën bij jou aanwezig zijn bij een evenwichtige darminhoud. Er zijn echter enkele darmziektes waarbij dit evenwicht ernstig uit balans gebracht wordt, met bijvoorbeeld onophoudelijke diarree als gevolg. Clostridium difficile is zo'n bacterie die darmklachten teweegbrengt die – zoals de naam zelf al doet vermoeden – moeilijk te verhelpen zijn. Wanneer de patiënt met een dergelijke infectie zit, zal deze een antibioticakuur krijgen. In veel gevallen volstaat dit echter niet en keert de infectie terug. Dan hangt er pas echt stront aan de knikker.

De antibiotica zal namelijk ook de goede bacteriën in de darm aanvallen, die gemakkelijker ten onder gaan dan de lastige Clostridiumbacterie. Zo kan het zijn dat na de antibioticakuur niet alleen de Clostridium difficile toch overleven, maar dat wel alle goede bacteriën gedood zijn, waardoor er een extreem onevenwicht ontstaat. Indien er meer dan twee ernstige of drie milde recidiven optreden, zal geopteerd worden voor een fecale transfer, waarbij de microbiota van een gezond persoon dit onevenwicht terug weten te balanceren.

De fecale microbiota transplantatie klinkt heel hightech maar is in feite allesbehalve een nieuwe techniek. Reeds in de vierde eeuw van onze jaartelling werd in China door dokter Ge Hong gebruikgemaakt van stoelgang. Hij behandelde zijn patiënten door middel van een orale inname van fecale suspensie als therapie voor voedselvergiftiging en diarree.

Het is dus eigenlijk 'oude wijn in nieuwe zakken', zoals professor dokter Danny De Looze, maag-darmspecialist in het Universitair Ziekenhuis van Gent, zou zeggen. Professor dokter De Looze, bekend van het VIER-programma *Topdokters*, behandelt patiënten met bepaalde ziektes via de stoelgangtransplantatie. Op 5 november was hij te gast op een symposium van Universiteit Antwerpen, georganiseerd door EMSA (European Medical Students' Association) waar wij een groot deel van de kennis voor dit artikel opdeden.

het transplanteren

Het komt erop neer dat de stoelgangstaal van een gezond persoon ingebracht wordt in de darmen van een zieke ontvanger. Eerst en vooral moet de donor geselecteerd worden. Meestal is dit een verwante van de patiënt, maar dat is niet noodzakelijk. De criteria zijn vrij streng aangezien niet iedereen in aanmerking komt om te doneren. De donor moet een exhaustieve vragenlijst invullen die de risico's tot een minimum tracht te beperken. Zo is zelfs 'Heeft u ooit betaald voor seks?' één van de vragen, aangezien dit risicogedrag zou kunnen onthullen.

Er zijn uiteraard ook absolute contra-indicaties voor donatie zoals inflammatoir darmlijden, obesitas, chemotherapie en het gebruik van antibiotica gedurende de voorbije 3 maanden. Het donormateriaal moet grondig gescreend worden, een heel belangrijke stap die ervoor zorgt dat het slaagpercentage van de behandeling zeer hoog ligt bij patiënten met een Clostridiuminfectie (ongeveer 90 procent, dit is driemaal effectiever dan een antibioticakuur).

Wanneer de selectie en screening positief zijn en het donormateriaal dus geschikt blijkt, kunnen we overgaan tot de echte transplantatie. Onderzoek naar de vraag '*Fresh is the best?*' is nog niet overtuigend maar over het algemeen wordt een 'waarschijnlijk wel' gehanteerd. De dag van de transplantatie wordt de donor dus gevraagd om zijn uitwerpselen af te staan. Deze worden gefilterd en gemengd met een fysiologische oplossing zodat een vloeibare suspensie verkregen wordt die met een spuit kan worden opgezogen.

De volgende stap is het inbrengen van deze cocktail in het spijsverteringsstelsel van de patiënt. Dit kan op verschillende manieren. In ongeveer 75 procent van de gevallen werkt men via een coloscopie waarbij de stoelgang rechtstreeks in het colon (dikke darm) gebracht wordt. In ongeveer 25 procent van de gevallen wordt gekozen voor een nasoduodenale inbreng waarbij het donaat via een neussonde tot in het duodenum (dunne darm) getransfereerd wordt. Een lavement is ook een optie maar dit moet dan meermaals uitgevoerd worden en het staal komt minder ver dan via een coloscopie. Ook wordt er onderzoek gedaan naar de werking van met feces gevulde capsules.



Hiervan moeten er dan over een bepaalde periode meerdere per dag ingenomen worden. Men werkt hier dus niet met verse maar met ingevroren stalen, maar aangezien nog niet duidelijk is of deze even efficiënt zijn, is de therapie met capsules niet echt courant. Capsules met stoelgang innemen klinkt voor velen waarschijnlijk ook weerzinwekkender dan het inbrengen van een fecessuspensie via coloscopie. Om dezelfde reden wordt ook vaker gekozen voor een coloscopie dan voor een neussonde. ▣

Aanlokkelijk klinkt het geenszins, maar patiënten die aan een hardnekkige Clostridiuminfectie lijden staan wel open voor deze therapie. Ze hebben vaak geen andere optie meer en zien erg af van de ziekte. Het is hun laatste toevluchtsoord. De hoge slaagpercentages van FMT kunnen dan ook doorslaggevend zijn. Deze techniek is eigenlijk relatief goedkoop, pijnloos en vergt geen heldendaden zolang het donormateriaal grondig gescreend is. Bijwerkingen van ernstige graad zijn nog niet gevonden, al is er soms lichte maaglast van voorbijgaande aard en in enkele gevallen zijn koorts en rillingen opgetreden.

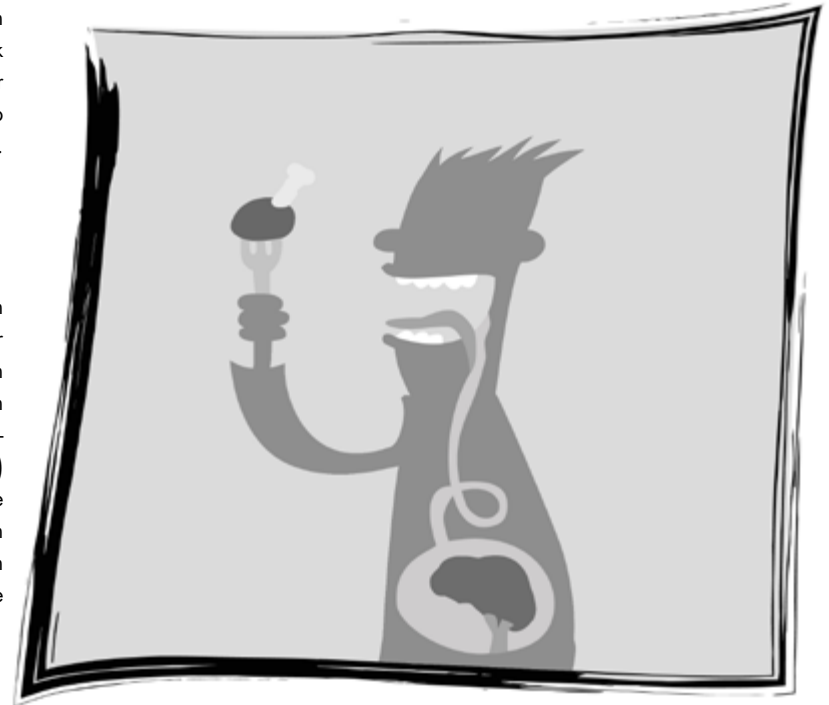
Het effect van de transplantatie is miraculeus. Patiënten die over een lange periode hebben afgezien van steeds terugkerende infecties en falende therapieën en wiens levenskwaliteit er dus sterk op achteruit is gegaan, zijn op enkele dagen tijd verlost van al hun (darm)lijden. Het donormicrobioom blijft zo'n 2 maanden in het spijsverteringsstelsel van de patiënt aanwezig, maar het effect is waarschijnlijk blijvend aangezien er in het overgrote deel van de gevallen geen volgende transfer nodig is. Een behandeling met probiotica daarentegen (lees microscopie op wetenschap in dwars 97) slaagt er niet in om zo'n blijvende verandering te induceren.

idealisatie

Er is een opmars bezig van onderzoeken naar het microbioom in de darmen. Aangezien de stoelgangtransfer zo'n prachtige resultaten boekt bij Clostridiuminfecties, wordt er natuurlijk volop onderzocht of er nog andere darmziekten zijn die baat kunnen hebben bij deze behandeling. Tot nu toe is een Clostridiuminfectie de enige ziekte waarvan wetenschappelijke evidentie is dat ze genezen kan worden door middel van FMT. Inflammatoir darmlijden (IBD, waaronder de ziekte van Crohn), prikkelbare darmsyndroom (IBS) en obesitas zijn ziekten waarvan nog niet bewezen, maar wel waarschijnlijk, is dat ze verholpen kunnen worden met een stoelgangtransplantatie. Een belangrijk verschil tussen deze pathologieën zit in het feit dat bij een Clostridiuminfectie slechts een kiem bevochten moet worden, terwijl bij de andere ziekten een hele diertuin aan bacteriën en andere oorzaken aan de basis liggen waardoor het een moeilijker oplosbaar probleem wordt.

De stoelgangtransfer is dus een heel efficiënte therapie met vele voordelen, maar er is nog steeds ruimte voor verbetering. Het blijft omslachtig om geschikte donoren te vinden, het tijdsvenster tussen donatie en transplantatie klein te houden en ook de volledige stoelganginhoud in se over te dragen. Ideaal zou zijn wanneer in de toekomst een medicament in pilvorm kan worden aangeboden dat enkel de werkzame bacteriën bevat.

Er is dus nog veel werk aan de winkel om de juiste bacteriestammen te isoleren die hetzelfde gunstige effect als de fecale microbiota transplantatie teweegbrengen, maar elke dag komen onderzoekers een stap dichterbij en worden er nieuwe technieken getest, in de hoop dat er in de toekomst minder toiletten versleten worden. ■





betweter

over koekjes en verstopplaatsen

Tekst: Stein de Groof ■ Illustratie: Yannick De Meulder

Lees deze rubriek waarin een van de redactieleden een interessant, grappig of ronduit onnozel weetje meedeelt en word zelf een betweter.

Laat ik de misleiding maar meteen in de kiem smoren: koekjes en verstopplaatsen zijn de letterlijke vertaling van 'cookies' en 'caches'.

Als je hoort over cookies en caches is dat meestal wanneer iemand vertelt dat je ze moet verwijderen, omdat je privacy ermee geschonden kan worden of omdat er zelfs een virus langs kan binnenkomen op je computer. Cookies en caches hebben nochtans absoluut hun nut; het zijn de lokale opslagplaatsen van je browser.

Cookies zijn kleine tekstbestandjes van maximum 4097 bytes, wat overeenkomt met 4097 tekens in ASCII. Hierin kan een website gegevens opslaan, zoals wat er in je winkelmandje zit, of wat je hoogste score in een spelletje is. Als ze correct gebruikt worden zijn ze dus heel nuttig, maar cookies worden ook gebruikt door reclameboeren en sociale netwerken om je over verschillende websites heen te kunnen herkennen en zo een profiel van jou op te bouwen.

Cache – in de titel vertaald als verstopplaats, maar ook wel opslagplaats – is exact wat het woord zegt: een plaats waar je browser gegevens opslaat, in dit geval uit eigen beweging. Zo worden onder andere alle afbeeldingen die je online tegenkomt tijdelijk in een cache opgeslagen. Dit om te voorkomen dat bijvoorbeeld het logo van een website of de profielfoto van een vriend telkens opnieuw moet gedownload worden. Hierdoor worden websites een stuk sneller weergegeven. De risico's? Dat iemand daarin een foto terugvindt die je liever voor jezelf had gehouden natuurlijk. ■

dwarswoordpuzzel

TIP: wie dwars leest, weet meer.

Horizontaal

- 02 soort weeshuis
- 04 bond voor gezichtsbeharng
- 06 vereniging voor geneeskundestudenten
- 08 100 m²
- 10 zangstem
- 12 sleepnet
- 14 drankgelegenheid
- 16 elpee
- 18 kreet om iemand bang te maken
- 20 wifi-paswoord van Tine
- 22 filmrolletje
- 24 orgaan
- 25 public relations
- 26 paardachtige
- 28 do-it-yourself
- 29 muzieknoot
- 30 oude lengtemaat
- 31 scheid je van het koren

Verticaal

- 01 zich slecht voelend
- 02 lening van kapitaal
- 03 opperwezen
- 05 vliegende schotel
- 07 klasse bepaald d.m.v. darmflora
- 09 onderricht
- 10 afgestudeerden
- 11 magische sport
- 13 Engels voor koekje
- 15 nieuwe 007-film
- 17 groente
- 19 tweegevecht
- 21 favo figuur van Prof. Van Goethem
- 23 muts
- 25 familielid
- 27 nutteloos iets

*los de puzzel op, fotografeer je oplossing en post hem op facebook.com/dwars.ua
De eerste winnaar krijgt*



IP

ALS DE VONK OVERSLAAT

Antwerpse alumni diplomatie richten e-magazine op

Tekst: Quinten Van den Broeck ■ Foto: Jorn Vennekens

Afgelopen zomer deed een gloednieuw engelstalig e-magazine over internationale betrekkingen zijn intrede op het wereldwijde web. Gemaakt door alumni en studenten van Universiteit Antwerpen, moet *International Perspective* een platform worden voor jongeren om hun opinies, kennis en ervaringen over internationale betrekkingen te delen met elkaar en met de wereld.

“Een toe te juichen initiatief”, vindt Dirk De Bièvre, voorzitter van de opleidingscommissie van Internationale Betrekkingen en Diplomatie aan Universiteit Antwerpen. “Het vormen van analyses en meningen en het neerschrijven daarvan is exact wat een universiteit studenten wil bijbrengen. Als studenten die vaardigheden dan nog eens uit zichzelf verder willen ontwikkelen naast hun opleiding, dan kunnen wij als proffen fier vaststellen dat de vonk is overgeslagen.”

Jorn Vennekens is één van de oprichters van *International Perspective (IP)* en is sinds september afgestudeerd als master in Internationale Betrekkingen en Diplomatie aan Universiteit Antwerpen. Samen met enkele medestudenten kwam hij op het idee om een onlinemagazine op te richten. “Het idee ontstond toen we ergens in maart met vier maten op café zaten”, vertelt Jorn. “Tussen pot en pint hebben we toen de ambitie uitgesproken om een soort blog te beginnen over internationale betrekkingen. Deze zomer zijn we serieus aan de slag gegaan met het concept en zo is *IP* ontstaan.”

 **Het idee ontstond toen we ergens in maart met vier maten op café zaten**

“*IP* heeft drie centrale doelstellingen: inspireren, informeren en interesseren”, vertelt Jorn. “We noemen ze de drie I’s van *International Perspective*. We geloven dat de baggage die wij als studenten hebben opgebouwd, waardevol is voor het debat: we willen in de eerste plaats informeren. Daarnaast willen we studenten en jongeren ook inspireren om meer te praten over internationale betrekkingen, liefst door met elkaar in dialoog te gaan. Tenslotte heeft *IP* ook de ambitie om potentiële werknemers te interesseren door ze te tonen wat we in onze mars hebben.”

Naast allerhande artikels over internationale betrekkingen, wil *IP* met haar website ook de zoektocht naar een stageplaats faciliteren. Het is tegenwoordig niet eenvoudig om een goede stageplek in de internationale betrekkingen te vinden waar je van kan bijleren én voor wordt betaald. “Het is de bedoeling dat we vanaf volgend jaar op *IP* allerlei informatie samenbrengen over stages, vacatures en nuttige opleidingen over verschillende steden heen”, aldus Jorn. “Het is nog steeds moeilijk om hierover gecentraliseerde informatie te vinden, ondanks de inspanningen van proffen zoals David Crikemans.”

Universiteit Antwerpen doet zijn duit in het zakje

De oprichters van *IP* geloven dat er nood is aan een forum waar jongeren met een mening over internationale politiek gehoord kunnen worden. Professor Tom Sauer van Universiteit Antwerpen onderschrijft het belang van zo’n forum: “Het is voor pas afgestudeerden niet altijd makkelijk om opiniestukken gepubliceerd te krijgen in dagbladen, laat staan wetenschappelijke tijdschriftartikels te publiceren. Dit forum biedt een alternatief,



een eerste opstapje naar meer. Het is daarnaast ook een manier om hun masterproef aan een groter publiek kenbaar te maken.”

De onderwijsraad van Internationale Betrekkingen en Diplomatie heeft dan ook besloten om het project financieel te steunen. “Natuurlijk gaan wij zo’n initiatief ondersteunen!”, roept professor Dirk De Bièvre enthousiast. “Het schrijven aanmoedigen is immers enorm waardevol. Standpunten en redeneringen systematisch neerschrijven is een kwestie van oefening. Fouten durven maken en erover in discussie gaan is de basis van het leren denken. Dat horen wij als universiteit te doen.”

valkuilen

Ondanks al de enthousiaste reacties en de steun van de universiteit beseft Jorn dat er ook valkuilen liggen voor het prille project. “De grootste uitdaging zal er voor *IP* in bestaan om mensen te blijven vinden die zich vrijwillig willen engageren. Twintigers hebben het altijd te druk en wie net een eerste job heeft gevonden, wil zich natuurlijk het liefst volledig daaraan toewijden.” Professor De Bièvre erkent dit: “Dat is inderdaad een eerste drempel waar ze over moeten, maar het loont zeker om mee te werken aan een e-magazine als *IP*. Ik ben ervan overtuigd dat potentiële werkgevers zoiets erg op prijs stellen.”

Hoe dan ook is *International Perspective* een belangwekkend initiatief. Het is voorlopig het enige magazine in Vlaanderen speciaal voor alumni van Internationale Betrekkingen en Diplomatie. Toch blijft het lezerspubliek hopelijk niet beperkt tot deze selecte groep studenten, want ondanks het nog schaarse aantal publicaties bewijst *IP* nu al over een breed scala aan topics te beschikken. Zo leidt een bezoekje aan hun site niet alleen naar artikels over de kwestie Assad en de crisis in Ecuador. Je vindt er ook een stuk over de geopolitieke gevolgen van onze consumptie van smartphones en een analyse van de manier waarop het internationaal drugsbeleid ongelijkheid tussen staten in de hand werkt. Studenten hoeven dus zeker geen opleiding diplomatie te volgen om hun oneindige dorst naar kennis te laven op www.internationalperspective.be. ■



centerfold

Beeld: Elise Geuens

Lichtjes aan de Schelde
met de Electric Run.





voluntourism

win-winsituatie?

Tekst: Jonathan Mertens ■ Foto: Sarah Liefoghe

Wat is vrijwilligerswerk? En in welke mate is vrijwilligerswerk daadwerkelijk nuttig? Aangezien je een studentenblad leest, neem ik aan dat je jong bent. En student. Allicht ben je ook humanitair ingesteld. Een van de snelst groeiende trends onder studenten is het zogeheten 'voluntourism', een combineren van kortdurend vrijwilligerswerk met een reis of vakantie. Hulptoerisme zeg maar.

Jongeren willen graag meer doen dan alleen reizen, de 'toerist uithangen' krijgt meer en meer een negatieve bijklank. Dus trekken studenten op eigen kosten of met hulp van organisaties als USOS naar landen zoals Nepal of Cambodja. De motieven zijn uiteenlopend: voor de ervaring, uit medelijden of zelfs uit schuldgevoel. Of omdat het mooi op je Facebook staat. Tegelijk ben je toch op een droomvakantie. Op papier een geweldige win-winsituatie voor alle partijen. Toch schuilen er adders onder het gras. dwars woonde een panelgesprek bij, georganiseerd door de Pastorale Dienst van Universiteit Antwerpen waarbij enkele sprekers dieper ingingen op deze materie.

Dat de combinatie van vrijwilligerswerk en toerisme fantastisch klinkt, staat buiten kijf. Men ontdekt vreemde landen, nieuwe culturen en men leert zichzelf vaak beter kennen in zulke projecten. Tevens draag je enthousiast bij aan de ontwikkeling van de landen waar je heen gaat, hoe klein die bijdrage ook is. Al beseffen we allemaal dat het slechts druppels op een hete plaat zijn, na een tijd moet er toch een druppel koppig genoeg zijn om niet te evaporeren? Het schoentje wringt echter toch nog op enkele plaatsen.

Vrijwilligerswerk is nobel, het motief van de vrijwilligers daarentegen is dat niet altijd. Een groot deel van de vrijwilligers zal dit enkel en alleen doen om hun cv en hun sociaal profiel te verrijken. Het blijkt vaak belangrijker om de schijn op te houden dat je de held bent gaan uithangen, dan effectief ook die held te zijn. Al is het discutabel om te zeggen dat een muur gemetst door 'pure' vrijwilligers steviger zal staan dan die van minder oprechte vrijwilligers, toch is kunde belangrijker dan inzet. Anders trappelen we ter plaatse. Het verschil in motieven van vrijwilligers is echter niet het enige probleem. Volgens Eline Bodbijn, centrale gast bij het panelgesprek, ligt het probleem evengoed bij de ontvangende landen.



Cambodja

Eline Bodbijl is sociaal werkster en draaide een documentaire over de weeskinderen van Cambodja. Ze ging undercover als vrijwilligster in een aantal Cambodjaanse weeshuizen. Weeshuizen die ze opzocht via Tripadvisor, zoals je een hotel opzoekt dus. “Voor een land met 15 miljoen inwoners zijn er 600 weeshuizen. Anderhalf jaar geleden waren dat er zelfs ‘nog maar’ 450. Dat is erg veel”, zegt Eline. Zijn er dan zoveel weeskinderen in Cambodja? Nee. 76 procent van de weeskinderen blijkt toch ouders te hebben. Het groeiende aantal vrijwilligers creëert daar een heel bloeiende handel. Mensen betalen dan ook om vrijwilliger te kunnen zijn, om op die manier hun bijdrage te kunnen leveren. Dit is natuurlijk niet de bedoeling. Toch gebeurt het en wordt er handig op ingespeeld door een kunstmatige vraag te creëren voor ons overaanbod.

knuffelweeshuizen

Tijdens haar relaas deelt Bodbijl enkele kronieken uit de zelfbenoemde dans- en knuffelweeshuizen. “Eigenlijk moeten we spreken van kinderarbeid in zo’n dansweeshuis”, aldus Bodbijl. “Kinderen worden getraind om een technisch moeilijke dans die veel oefening vergt uit te voeren voor de vrijwilligers.” Het concept van het knuffelweeshuis is dan weer sentiment uitlokken. “De kinderen worden gestimuleerd om de vrijwilligers te knuffelen en afhankelijk te zijn. Een kind hoort echter schuchter te staan tegenover vreemden. Een keer viel er een jongetje heel hard op een balk, maar in plaats van naar een vertrouwd iemand te lopen ging hij in een hoekje huilen. Een grotere jongen kwam aanlopen en gaf hem een tik. ‘Je weet toch dat je niet mag huilen waar de toerist bij is?’”



vrijwilligerswerk is nobel, het motief van de vrijwilligers daarentegen is dat niet altijd

De weeshuizen zijn slechts één voorbeeld. Bodbijl vertelt dat ze vrachtwagens heeft gezien die de dorpen afschuimen om kinderen op te halen en mee te nemen. Van kidnapping kan je volgens Bodbijl niet volledig spreken. Het is deel van hun cultuur dat als je niet voor je kind kan zorgen je het elders onderbrengt, meestal bij familie of burens. Dorpen zijn in Cambodja namelijk heel broederlijke structuren. “Als zo’n man in de vrachtwagen komt beloven dat je kind een goede opleiding gaat krijgen, kunnen de ouders eigenlijk niet weigeren”, zegt Bodbijl. “De eigenaars vragen dan gelden en gunsten van de vrijwilligers om voor de schattige, arme kinderen te kunnen zorgen. Er wordt misbruik gemaakt van de naïeve, gulle vrijwilliger.”

Hun aangeleerde houding naar de vrijwilligers toe is geen oprechte vorm van knuffelen en voor deze jongeren is het verschil tussen het oprecht uiten van hun gevoelens moeilijk te onderscheiden van een aangeleerde Pavlov-knuffelreactie. “Een gevolg is dat de weeskinderen te kampen krijgen met enorme hechtingsproblemen. De kinderen in het weeshuis hebben een leeftijd waarop ze nood hebben aan een steeds aanwezige ouder.” De vervangouders, in de vorm van vrijwilligers, vertrekken echter om de zoveel weken of maanden weer om vervangen te worden door nieuwe. Op die manier hebben de weeskinderen een voortdurende aan- en afvoer van vervangouders, wat hen leeg en eenzaam achterlaat. ▣

cynisch

Het vrijwilligerswerk dat we nu doen in landen als Cambodja heeft een dubbel averechts effect. De kinderen ginds worden er niet beter van en allerlei duistere manieren van afpersingen van de goede wil tieren welig. Bovendien is er nog een derde probleem: de vrijwilliger zelf wordt hierdoor geraakt. "Na zulke praktijken meegemaakt te hebben, resten er enkel nog gevoelens van ontgoocheling en desillusie. We blijven met een cynisch gevoel van machteloosheid en vaak zelfs domheid achter, wat voorkomt dat we het vaker willen gaan doen. Het gaat heel ver om de in wezen incompetent vrijwilliger een vals gevoel van competentie te geven." Bodbijn geeft als voorbeeld dat vrijwilligers muren gaan bouwen zonder enige kennis van bouwkunde. Deze muurtjes worden 's nachts dan afgebroken en heropgebouwd tot een degelijke constructie zodat de vrijwilliger ervoor blijft gaan.

Verder is er de financiële uitbuiting van de vrijwilligers. Moeten betalen om te kunnen helpen is ronduit verkeerd, zeker omdat men daarbovenop de reiskosten nog heeft die voor zulke exotische reizen hoog kunnen oplopen. "Voor sommige weeshuizen staan verkopers met zakken rijst en word je verteld dat het traditie is dat je een gift brengt voor de weeskinderen. Je koopt zo'n zak rijst, doneert die en vervolgens wordt drie uur later achter je rug die zak rijst terug in het kraampje gelegd."

Wat kunnen we dan wel doen? "Ben je een leraar? Ga dan niet naar daar om les te geven, ga naar daar om lokalen mensen op te leiden als leraar." Opleiding en ervaring zijn wel twee vereisten die jongvolwassenen helaas nog niet bezitten. Drie punten kunnen voor studenten wel een goede leidraad zijn: "Ga om de volwassenen bij te staan de kinderen daar te helpen. Ga langer dan enkele maanden, op twee weken tijd maak je echt geen verschil. En vooral: wees alsjeblieft kritisch."

Deze mening wordt bijgestaan door Niek Tweehuijsen, spreker van de avond. De auteur van *Strootjes in het zand* vertelt over zijn ervaringen in Tanzania. "Het draait allemaal om wederkerigheid", zegt hij. "De hand van hij die geeft, staat boven de hand van hij die krijgt." Een redenering waarmee je als vrijwilliger rekening moet houden. "Je

komt gezellig de toerist uithangen, maar hoe zou jij je voelen als rijkere mensen met een fotoestel plots je woonkamer binnen komen gewandeld?" Tweehuijsen concludeert dat er twee heel belangrijke zaken zijn waaraan je als vrijwilliger moet denken. Pas op met het ongewild afhankelijk maken van mensen, het creëert een gevoel van schaamte, maar tevens van luiheid. Volledig in lijn met de Pastorale Dienst kan het volgende hierin een gouden leidraad zijn: "Het is beter een man te leren vissen dan hem elke dag een vis te geven. Een tweede gedachte van cruciaal belang is om eens goed na te denken over wie jij nu wel degelijk bent. Ben ik oprecht? Doe ik het voor hen? Doe ik het voor mezelf? Doe ik het om mijn facebookaccount te pimpen?"

De boodschap van de avond was hard, maar zet je roeping nog niet meteen opzij. Wees kritisch, niet enkel over je project en bestemming, maar vooral over jezelf. Doe iets in lijn met je kunnen, niet per se de meest heroïsche zaken zoals de hele wereld vaccineren of huizen bouwen als dit niet jouw vakgebied is. De wereld heeft meer nood aan mensen die achter de computer data invoeren dan aan mensen die wankel hutten sjoeren. Als je gaat, ga dan voor een lange tijd. Tweehuijsen stelt een grens van minstens twee jaar bij zijn eigen organisatie. Of beter nog, blijf hier. Er is een tekort aan vrijwilligers in het binnenland, kijk of je hier nuttig kan zijn. Om maar een idee te geven aan zij die hun bloed nog voelen kolken, stap eens binnen bij de gemeenschap van Sant'Egidio. Minder spectaculair, even indrukwekkend. ■



de dwarsligger in bed met Tine Landt

Tekst: Donna Kerseboom ■ Foto: Margot Vandersmissen

De *homo sapiens studentus* of dwarsligger in de volksmond, is een bijzondere soort. Naast de kenmerkende activiteit van studeren, staan de exemplaren van dit ras vooral bekend als genieters van het (nacht)leven. Maar hebben zij ook andere geheimen prijs te geven? *dwars* zoekt het uit in hun natuurlijke habitat, het kot.

Terwijl mijn kotgenootje het Kanaal is overgestoken om een half jaar in Lancaster te vertoeven, maakte ik kennis met zijn tijdelijke Duitse vervangster: Kristine Landt. Na twee maanden leek het me tijd voor een beknopt interview. Want zo werkt vriendschap. Toch?

wereldreiziger

We zitten op haar bed, omringd door dertig jassen. Een uit de hand gelopen koffeestje. Haar hele groep Erasmusvrienden uitnodigen voor een glaasje glühwein blijkt een gezellige, maar chaotische uitwerking te hebben. Tussen de jassen door zijn foto's en herinneringen aan reizen te zien. De lampjes aan haar bed zijn altijd mee verhuisd, waar ze ook woonde. Nieuw-Zeeland, Indonesië, Amerika; ze is er overal geweest. En wat is er hierna nog speciaal aan een stad als Antwerpen? De haven. De vrienden die op visite zijn geweest, nam ze stevast mee naar het MAS. Het vreemdste wat ze hier dan al heeft meegemaakt zijn zeker de dopen van studentenclubs. In Duitsland heeft ze dat nog nooit gezien, "it creeped me out".



huismus

Wat ze mist in Antwerpen is het contact met Vlaamse studenten. Ze spreekt een aardig woordje Nederlands, maar krijgt weinig kans om te oefenen. Als ze Nederlands tegen mensen praat, antwoorden ze meestal in het Engels. Ook jammer: Belgische studenten hebben vaak een vaste groep vrienden en maken zelden contact met de Erasmusstudenten. In haar lessen Geneeskunde zit ze dus altijd naast uitwisselingsstudenten, die niet zo geïnteresseerd zijn in Nederlands leren als zij. Met haar keuze om in het centrum te komen wonen, is ze wel heel blij. De stad leren kennen is veel lastiger als je bij de buitencampus woont. Helaas kent ze de stad nog niet zo goed. Na het bezoek aan het MAS is de rondleiding met haar vrienden één grote improvisatie. Of ze sinds ze op kot zit andere gewoontes heeft dan thuis? Ja, ze studeert op bed en 's avonds wanneer ze klaar is om te gaan slapen, tanden gepoetst en al, sluipt ze soms even naar de koelkast. Als ik haar vraag wat het moeilijkste is aan hier op kot zitten, antwoordt ze "ewaupq". *Ewaupq?* Dat is ons wifi-wachtwoord dat we zo vaak moeten ingeven dat we er gek van worden. "Mijn favoriete woord", zegt ze regelmatig sarcastisch. ■

Dagenlang wacht ik op antwoord. De refreshknop van mijn mailbox schreeuwt om rust. Maar ik zal niet stoppen voordat de buit binnen is. Ik zal geen genade tonen voordat ik zwerkbal. Radeloos geworden en bezwijkend onder de stress, kijk ik een derde maal de acht films achter elkaar. Weken, maanden, het lijken wel jaren die verstrijken. Dan, op een ogenschijnlijk ordinaire namiddag, twee dagen nadat ik mijn verzoek heb verzonden, verschijnt de verlossende respons van de voorzitter in mijn inbox. Het antwoord is affirmatief: ik mag mee zwerkballen. Als ik een Griek was geweest, had ik ter plaatse de sirtaki gedanst en vijf borden stukgesmeten. Maar ik ben echter een nuchtere Belg, die doet zoals iedere Belg zou doen in een situatie van intens geluk: eens lekker gaan eten. Het kan eraf.

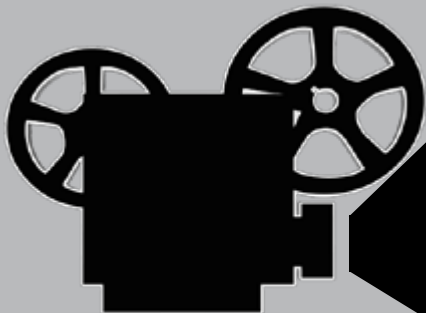
De zwerkbaltraining gaat door op een zaterdagavond. Donderdag heb ik alles al klaarliggen. Sportkleden? Check. Schoenen die tegen modder kunnen? Check. Pvc-buis? Check. Ik ben er klaar voor. Niets staat me in de weg om te zwerkballen. Niets staat me in de weg om mijn droom te verwezenlijken.

De volgende dag is pikzwart. Depressie. Armoë. Ik zit in zak en as. De voorzitter heeft me net laten weten dat de training van zaterdag niet doorgaat. De ploeg doet namelijk mee aan het Belgisch kampioenschap zwerkbal. Ik ben met stomheid geslagen. Dat er voor deze sport kampioenschappen bestaan, heeft allesweter Google me niet verteld. Ditmaal gooi ik effectief vijf borden stuk.

Een hele tijd laat ik het zwerkbal links liggen. Ik kan de sport niet horen, zien of ruiken. Vrede op aarde? Niet met de zwerballers. Belgisch kampioenschap, wat denken ze wel? Flauwekul. Overal zal ik haat spuien over deze belachelijke Harry Potter-bezigheid. Wanneer er over zwerkbal gelachen wordt, zal ik het hardst lachen en het luidst. Want wie wil er nu zwerkballen? Welke halvegare, welke idioot heeft de interesse, zou uit eigen wil, zou er alles voor doen om ...



Ik meen het niet. Wat ik hiervoor over zwerkbal geuit heb strookt niet met hoe ik werkelijk over de sport denk. Is het fair dat ik mijn frustraties uit tegenover de zwerkbalspelers? Helemaal niet. Ook zij jagen hun dromen na en wie ben ik om hun dat kwalijk te nemen? Een driftig studentje dat zijn artikel niet afkrijgt? Ik denk het wel. Wanneer ik op zondagmorgen de facebookpagina van de zwerkbalploeg in kwestie open en zie dat een van hun teams daadwerkelijk Belgisch kampioen is geworden, ben ik zelfs oprecht gelukkig. Al mag ik dan voor altijd een dreuzel blijven. ■



achter de schermen van Cinema Zuid

een filmpje meepikken vanuit de projectiekamer

Tekst en beeld: Silke Rochtus

Elke cinemazaal heeft achterin een duister raampje dat de zaal met de projectiekamer verbindt. Ofwel laat het je koud en heb je alleen aandacht voor je popcorn, ofwel heb je jezelf – net als ik – altijd al afgevraagd wat er zich aan de andere kant van het glas afspeelt. Wie huist er in dat donkere hol tussen de machines? Is er überhaupt nog een levend wezen nodig dat op ‘play’ moet drukken om de film te starten? Ik ga op bezoek bij Natalie, één van de twee projectionisten van Cinema Zuid, en ontdek de verborgen kamers achter de cinemazaal.

Wanneer ik de witte gang verlaat en de projectiekamer betreed, knippen mijn ogen, zoekend naar vormen in het donker. De draaiende apparaten ratelen al waarschuwend om nergens tegen te botsen. Door de linkerzijde van de kamer schijnen flauwe lichtflitsen door de glazen wand. De film is bezig. Natalie wenkt aan de overkant in de deuropening van de achterkamer en ik beweeg me behendig langs een stoel, een kamerscherm en onbenoembare machines door de smalle projectiekamer heen. De achterkamer met bureau is de perfecte plaats om elkaar te verstaan en te zien, en te wachten op de spaghetti van Natalie die in de oven opwarmt.

monteren en pizzadozen

“Mijn vrienden en familie hebben wel een beeld van wat ik doe. Wanneer ik aan anderen vertel dat ik projectionist ben kijken ze me vragend aan. ‘Een filmpje opleggen’, zeg ik dan lachend. Maar er komt meer bij kijken. In Cinema Zuid werken we nog met pellicule en dat is speciaal. Deze films moet ik in elkaar steken, afspelen en demonteren.” Op het programma van Cinema Zuid staan niet alleen nieuwe (digitale) films, maar ook oude juweeltjes. De soms honderd jaar oude films worden wekelijks uit Brussel naar de Waalsekaai in Antwerpen gebracht. Ik herinner me een stapel dozen in de witte gang. “Ja, de pellicules worden in die ronde dozen, precies pizzadozen, geleverd. Een film van twee uur komt aan in zes à zeven dozen. Ik plak de filmrolletjes aan elkaar en demonteer ze achteraf. Ik voel dat dit werk heel uniek is. We zijn de enige plek in Antwerpen waar nog pellicule gespeeld wordt. Ik heb vijf jaar in Cartoons gewerkt, maar zij zijn ondertussen gedigitaliseerd. Ik had nooit gedacht dat ik nog een pellicule zou opleggen.”

Dat dit geen alledaags beroep is, is al duidelijk. Maar hoe word je dat, projectionist? “Daar moet je inrollen”, antwoordt Natalie. “In Nederland kan je hiervoor een opleiding

volgen, maar in België niet en leer je het beroep bij een andere projectionist. Ik heb het geleerd in Cartoons. Het is een uitstervend beroep omdat nieuwe films digitaal gemaakt worden. CINEMATEK in Brussel is een belangrijk instituut omdat ze een groot archief met oude films hebben. Het is één van de grootste opslagplaatsen van Europa. Momenteel zijn zij ook aan het digitaliseren, omdat je de pellicules niet eeuwig kan bijhouden. Op den duur worden ze niet meer gespeeld, net zoals een duur schilderij soms niet meer wordt opgehangen of verkocht. Soms is er van een film nog maar één kopie, dan is er echt stress, er mag niets fout gaan.”

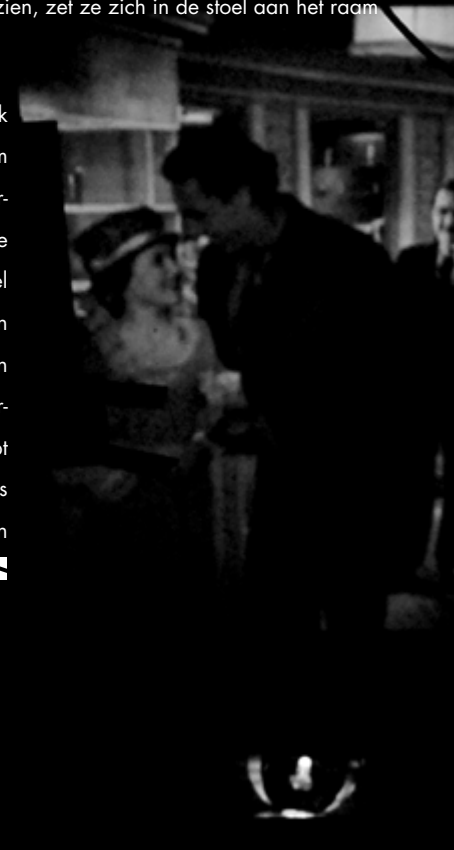
Op de achtergrond hoor ik nog steeds het razen van de filmrolletjes door de apparaten. Ik vraag me af of onze kleinkinderen nog een film zullen zien die telkens met de hand in elkaar gezet moet worden. De digitalisering van de pellicule lijkt een stap dichterbij de vervreemding van de mens en de materiële cultuur. “De korrel, de *feeling* van een pellicule is anders dan bij een digitale film. Deze laatste is kouder. Je kan het vergelijken met een vinylplaat en een cd. Soms krijg ik klachten van bezoekers over strepen op het beeld of over een gesprongen film, maar de meesten vinden dat leuk omdat je hierdoor merkt dat het nog een ambacht is. Het heeft zijn charme.”

de grot

Natalie werkt altijd 's avonds. Gelukkig kan ze haar avondeten in de oven opwarmen, al zou een microgolfoven handiger zijn. “Ik vind het niet erg om avondwerk te doen”, gaat ze verder. “Ik ben een avondmens, maar moest er toch even aan wennen. In de winter is dat leuk, maar in de zomer zit ik in deze donkere kamer zonder daglicht. Ik noem het: ‘mijn grot’. Het is ook een eenzaam beroep, ik heb geen collega’s. Het voordeel is dat

ik hierdoor tijd heb om andere dingen te doen. Ik heb grafische vormgeving gestudeerd en kan deze activiteiten combineren met mijn job als projectionist.” Tussen het werk door kan Natalie ook meekijken naar de film doordat er in de projectiekamer een geluidsbox staat. “Ik volg niet alle films van het begin tot het einde mee omdat ik naast het monteren nog andere zaken in orde moet brengen. En er is niets zo hatelijk als een film half zien. Veel films worden maar één keer getoond dus het gebeurt zelden dat ik een film volledig heb gezien.” Wanneer ze een *classic* echt wil zien, zet ze zich in de stoel aan het raam en kan ze perfect volgen vanuit de cabine.

We wandelen door de projectiekamer en voor ik deze grot verlaat vraag ik haar bewoner nog om een grappige anekdote. “Ik heb al eens een verkeerde film opgelegd,” lacht Natalie, “terwijl de regisseur de inleiding moest geven. Het was wel een film van hem, maar de verkeerde! Zoiets kan dus gebeuren.” In mijn verbeelding zie ik al een publiek met blikken vol verbazing en een verwarde belangrijke man. Maar deze avond loopt alles op (film)rolletjes en zijn er geen regisseurs te bespeuren. We nemen afscheid, maar blijven toch nog even kijken tot de film afgelopen is. ▀



Proffenprofiel: Herman Van Goethem

over zijn passie voor schrijven, zijn gezin en K3 zoekt K3 ...

Tekst: Florence Van Thielen ■ Beeld: Herman Van Goethem

De rubriek 'proffenprofiel' toont professoren zoals je ze nog nooit zag: als mensen. *dwars* stelt de vragen die bij menig student al jaren door het hoofd spoken; wat zijn/haar docent zoal op zijn brood smeert bijvoorbeeld. Prof. dr. Herman Van Goethem, hoogleraar aan het departement Rechten en Geschiedenis, wordt deze maand bestookt met vragen.

U heeft als student de studierichting Rechten met een opleiding Geschiedenis gecombineerd. Vanwaar kwam deze stevige beslissing?

Ik deed Rechten graag, maar Geschiedenis nog zoveel liever. De studierichting Rechten was ik reeds begonnen. Om mijn beide interesses te kunnen uitbouwen moest ik dus het andere er dan maar bijdoen. Het was voortvarend, en het lukte nog ook. Een semestersysteem zoals dat nu voorkomt bestond toen nog niet. Bijgevolg deed ik in juni dus de examens Rechten en in september waren die van Geschiedenis aan de beurt. 'Zot gestudeerd' was ik nog net niet, maar ik hield er wel nachtmerries aan examenperiodes aan over. Die zijn me nog vele jaren lang blijven achtervolgen.

Wat is het favoriete boek uit uw kindertijd?

Als kind van zowat twaalf jaar was ik heel diep onder de indruk van Hector Malot, *Alleen op de wereld*. Ik zie dat boek nog zo voor mij.

Wat is voor u het meest boeiende vak voor u om te onderwijzen?

'Politieke en Institutionele geschiedenis van België' sluit helemaal aan bij mijn onderzoek en is ook een vak dat de studenten erg boeit. Zij leren wat zich vandaag afspeelt te begrijpen vanuit de geschiedenis. Dit vak is ook een leerschool in politiek, politieke strategie en beleid. Ik heb ook altijd de stille hoop dat mijn cursus studenten later op het pad zal zetten van beleidsvorming, vanuit een inzicht in de maakbaarheid van de samenleving.

U werkt momenteel als conservator voor Kazerne Dossin in Mechelen en u bent ook bezig met een onderzoek naar de collaboratie van de Vlaming tijdens de Tweede Wereldoorlog... Heeft deze periode nog wel geheimen voor u?

Oh ja! Ik blijf nog steeds bijleren en andere perspectieven ontdekken. Ik schraap nog veel meer op teksten die ik al zolang ken, zie zoveel meer. Op dit moment werk ik ook aan een boek *Antwerpen 1942*, waarin vele nieuwe inzichten over de Tweede Wereldoorlog in een bezette stad aan bod komen.

Neemt u vaak een selfie?

Dit is niet echt mijn wereld, maar kijk, jullie vroegen om een foto. Hier dus een selfie.

Met welke historische figuur zou u eens graag een bad willen delen?

Ik verkies toch de douche. Maar samen met Winston Churchill misschien? Nee, laat het dan liever een dame zijn! Ik denk dan bijvoorbeeld aan Madame de Sévigné, om van gedachten te wisselen over de 17de eeuw. In eer en deugd, uiteraard. Eerlijk gezegd zou ik liever aan tafel zitten voor een fijn en gezellig diner. En dan ga ik toch voor Churchill.

Nu Sinterklaas weer in het land is, welk standpunt neemt u in binnen de discussie rond Zwarte Piet?

Ik ben het er over eens dat dat vandaag echt niet meer kan. Er leeft nu namelijk een aanvoelen in die zin waar men niet langer onderuit kan. Maar vooral het fenomeen van de contestatie zelf vind ik enorm interessant. Het zegt ons iets over de wereld van vroeger en die van nu.

Wat is uw favoriete drankje?

Ik drink graag rode wijn en heb ook het voordeel geen wijnkenner te zijn. De zeldzame fles die naar kurk smaakt haal ik er wel meteen uit.

Hoe ziet een (rustige) zondag eruit voor iemand met zo'n enorm drukke agenda als uzelf?

Lang slapen, ontbijt met 'pistolets' en koffie, de krant en een fijne uitstap. Dan wel liefst een stad of een tentoonstelling. Ik ben niet echt een natuurmens. Op zondag is er ook vaak gezinsreünie. Dat is voor mij altijd wel een topmoment.

Bent u een echte familiemens?

Oh ja! Ik ben al heel lang gelukkig getrouwd (ik heb mijn vrouw aan de haak geslagen op de unief en ik geef soms colleges in het lokaal waar wij naast elkaar zaten). Samen hebben we vier kinderen die het allemaal goed stellen. *My home is my castle*, daar behoud ik het evenwicht dat we allemaal nodig hebben. Met de voeten op de grond.

Wat is uw guilty pleasure?

K3 zoekt K3, en nog meer van dat. Heel soms! Maar enkel om in gezinsverband te kijken want dan wordt het gegarandeerd een vrolijke avond. Ik bleef wel steeds de zes finalisten met elkaar verwarren en had het ook steeds over de 'proclamatie' van K3. Na al die jaren hoort dat er dan weer bij zeker?

Wat is uw allergrootste fobie?

Een fobie heb ik niet echt, maar ik heb wel veel passies. De belangrijkste is wellicht: schrijven. Woord en tekst, dat drijft me. Ik ben ook een gepassioneerd verzamelaar: oude foto's, gravures van Antwerpen enzovoort. Als ik eens een tijd niet schrijf dan begin ik weer te verzamelen. Het zal wel verband houden.



Last but not least, met de auto of op de fiets?

Ik gebruik zo min mogelijk de auto, kom altijd naar de universiteit per fiets.

Met dank aan geliefd professor Herman Van Goethem! ■



toerist in eigen stad

de Greeter: gids op maat

Tekst: Julie Colpaert ■ Beeld: Lie Van Roeyen en Yannick De Meulder

“Aan het grote beeld, op de Groenplaats. Met een groene jas.” Via dit bericht lokaliseer ik Dirk Steel, een Antwerpse Greeter. Met “zullen we eerst een koffieke drinken?” loodst hij ons (en de koffies) vakkundig naar het eerste verdiep van een koffiebar op de hoek van de Groenplaats. Gewapend met cafeïne en een koekske zijn we klaar om de wondere wereld der Greeters te betreden. Dirk steekt van wal.

“Greeters verlaten de geijkte gids-met-paraplu-paden en laten je proeven van dat deel van de stad dat jij wilt ontdekken. Greeters zijn wereldwijd actief, maar in elk land is de ervaring anders. Wat zeer duidelijk is: het zijn altijd vrijwilligers. Dus geen mensen die dat doen tegen betaling of *semi-beroepswatdanook* (*lacht*). Onze mensen zijn duidelijk niet de gidsen zoals je ze normaal kent: geen gele paraplu's, geen bordjes in de lucht, géén grote groepen. Via onze website www.antwerpgreeters.be contacteren mensen ons die iets willen weten, iets willen zien. Mensen die een wandeling willen doen. Als zodanig zijn we geen gidsen die 37 verschillende feitjes geven, waarvan je er al de helft vergeten bent na tien stappen. Dat betekent niet dat we niet over dezelfde kennis beschikken. We zitten hier nu bijvoorbeeld tegen een muur met heel wat historie: dat is nog een deel van de uitbreiding van de kathedraal die er uiteindelijk nooit gekomen is (*koffiezaak Mockamore, nvd.r.*).

De kerk is destijds afgebrand en hierdoor was er geen geld meer om ze uit te breiden: herbouwen was dus dé prioriteit. Hierachter ligt er trouwens een tuin, op de pilaren die wél reeds gebouwd waren, nog een paar meter hoger dan dit eerste verdiep. (*Mijn mond staat open.*) Zie, hiervoor doe ik het dus hé, voor de verbazing op jouw gezicht. Die tuin hoort bij de pastorij én wordt tijdens de beiaardconcerten, eenmaal per jaar voor bezoek geopend.”

“Bij het initieel contact wordt altijd aan de mensen gevraagd wat ze willen zien. Onze greetersgroep is relatief jong, we zijn gestart in april 2015. Er zijn sindsdien een veertigtal contacten geweest, relatief weinig met Belgen. Eerder Duitsers, Amerikanen, ... Mensen uit het buitenland die het concept kennen en automatisch als ze ergens een stad bezoeken, kijken of er Greeters zijn. Veel van hen hebben een hekel aan de traditionele gegidste tourtjes, maar willen wel in contact komen met mensen die toch nog iets van de stad kennen of weten. Wij werken zonder financiën, subsidies of wat dan ook. Toch heeft dat ook voordelen. Want als je gerekruteerd wordt door een toeristische dienst, wordt er wel van je verwacht dat je het woord van je broodheer predikt. Zo kan ik bijvoorbeeld, zonder dat ik gesponsord word door een welbepaalde koffiezaak, zeggen: daar is de koffie goed. Daar kan je goed gaan eten zonder dat je te veel geld wil uitgeven. Sommige mensen willen weten wat er actueel in 't Stad te doen is en hoeven geen historische rondleiding. Maar het kan ook samen gaan. Wisten jullie bijvoorbeeld dat er sinds gisteren een beeld van Jan Fabre in de kathedraal staat?”


“Om beroep te doen op een Greeter staat geen leeftijd. Wij kunnen ook interessant zijn voor universiteitsstudenten hoor (lacht). Universiteit Antwerpen reikte net een eredocoraat uit aan Anselm Kiefer, een enorm boeiende kunstenaar met een eigenzinnig karakter. Ga zeker naar zijn gratis tentoonstelling in het voormalig Raamtheater! En kijk eens naar omhoog in de Meerminne (*M-blok in de volksmond, nvdr.*), recht tegenover de Sint-Jacobskerk. Op het plafond siert een kunstwerk van Michelangelo Pistoletto waar de zes mediterrane zeeën op afgebeeld staan, een pleidooi voor een minzame culturele samenleving. Je ziet het, wij gidsen op maat! Vertel dat ook maar aan de Erasmusstudenten. Hun ouders of familie die op bezoek komen, verwachten wellicht een rondleiding in Antwerpen. Daar bieden wij hét perfecte antwoord op.”

Greeter voor beginners: gij zult niet gidsen

“Hoe ikzelf bij de greeters ben terechtgekomen? Alles is begonnen in het reiscafé “Via Via” aan ‘t Hendrik Conscienceplein. Van een praatje aan de toog kwam er een initiatief. Sommige mensen kenden elkaar reeds, want iemand die geïnteresseerd is in Antwerpen volgt wel eens een cursus of gaat naar een bepaalde tentoonstelling ... en zo ging de bal aan het rollen. Iedereen heeft zijn specialiteit. Ik ben van opleiding ingenieur maar ben al heel mijn leven lang geïnteresseerd in kunst. Nu ik gepensioneerd ben volg ik een postgraduaat Kunstgeschiedenis in avondschool. Dat is best wel pijnlijk: blokken, examens afleggen ... Er zit toch al een beetje sleet op! Vorig semester had ik een examen polyfonie: muziek uit de middeleeuwen en de renaissance. Ik heb Spotify echt grijs gedraaid (*lacht*).

Maar als mensen geïnteresseerd zijn in kunst, mogen ze altijd bij mij aankloppen! Ik ben bij Greeter terechtgekomen door er simpelweg over te lezen. Ik wil met mensen graag mijn passie voor de stad Antwerpen delen, maar ik heb er een hekel aan om voor een hele groep te spreken. Een gezin is groot genoeg voor mij.”

“Binnen onze groep heeft ieder zijn eigen verhaal. Er zijn specialisten in architectuur, in kerken etc. Soms reiken we ook gewoon contactgegevens aan, als het onderwerp buiten onze expertise valt, als je iets over Ringland wil weten bijvoorbeeld. Ik heb ook al eens doorverwezen naar de mensen van Antwerpen Averechts, zij bekijken Antwerpen langs de achterkant, héél interessant. Onze organisatie heeft wel een beetje tijd nodig om een geschikt persoon voor iedere aanvraag én voor iedere nationaliteit te vinden: een week op voorhand mailen, werkt het best.

Als je bijvoorbeeld weet dat iemand geïnteresseerd is in hedendaagse kunst en hierover een aanvraag krijgt, dan moet je uiteraard het nodige opzoekingswerk doen. Je zou die persoon mee kunnen loodsen naar het voormalig huis van Panamarenko, dat achter Park Spoor Noord ligt. Een andere kunstenaar heeft op diens dak een platform gemaakt waar Panamarenko's vliegtuigen op kunnen landen. Maar dat is maar één van de vele opties: het hangt écht af van wat de mensen willen, dat is heel belangrijk. Je bereidt iets voor. Je zet de mensen op weg, het hoeft daarom niet eens een grote toer te zijn. Mijn kortste greeterervaring ooit, was toen ik een stel Amerikanen het metro-netwerk heb uitgelegd. En hop, ze waren vertrokken (*lacht*).” 

“Antwerpen is erg organisch gegroeid. De Vogelmarkt en de Wapper lagen heel lang buiten de stad. De Meir was een moerassig gebied, de mensen kwamen via een kanaal uit de Kempen richting 't Stad om handel te drijven. Antwerpen is eigenlijk maar heel laat ontstaan ten opzichte van andere steden, maar groeide enorm snel. Rond 1500 was Antwerpen de tweede grootste stad van Europa, na Parijs, met een dikke 100.000 inwoners. Erna passeerde de beeldenstorm, vond de val van Antwerpen plaats, en de Spanjaarden zijn ook op bezoek geweest: kijk maar naar jullie haarkleur (lacht).

De oude stad is volledig verdwenen door het wegtrekken van de Schelde en het ontwikkelen van de kade, maar de muren van de oude stad kan ik jullie nog een stuk tonen. Wanneer je van de Groenplaats naar de Grote Markt loopt, helemaal richting het Steen, loop je in stijgende lijn en rechtstreeks naar het centrum van de oude stad. En dan voel je gewoon het reliëf van Antwerpen.”

De Groenplaats was vroeger het kerkhof van de arme mensen. Het plein kreeg haar naam omdat zich hier een ziekenhuis bevond waar je enkel naartoe ging als het eigenlijk al te laat was. De rijke mensen lieten zich thuis verzorgen, veel minder besmettingsgevaar. En de arme mensen? Die checkten horizontaal uit, rechtstreeks onder de 'groene zoden'. Weten jullie trouwens waar de benaming 'stinkend rijk' vandaan komt? De allerrijksten konden zich een begraafplaats in de kerk permitteren: zij lagen een paar meter onder de voeten van de kerkgangers, maar na een tijdje begon dat natuurlijk minder fris te ruiken.

Je kan een paar van die graven nog altijd bezoeken in de kathedraal. Ook hier valt het reliëf van Antwerpen trouwens op: onze kathedraal heeft in tegenstelling tot de meeste kathedralen geen trappen. De oorspronkelijke vloer ligt meters lager.

Al wandelend bereiken we de Grote Markt. Hoewel Dirk nog lang niet aan het einde van zijn Latijn is, besluiten we om de toer op zijn Antwerps te eindigen. Met een bolleke natuurlijk. ▀



cultuurstrookje

bloedstollend Fargo te midden van de sneeuw

Tekst: Lynn Elshof

De epidemie van *bingewatching* hangt al enkele jaren als een donkere maar warme wolk over alle landen waar internet gemeengoed is. De afstandsbediening laten we links liggen en tv schermen blijven koud, terwijl de laptops steeds meer opwarmen. Moet er dan echt nog een *must-see* aan het lijstje televisieseries toegevoegd worden? Ja. En wel *Fargo*.

De serie, losjes gebaseerd op en geïnspireerd door de gelijknamige film van de Coen brothers, ging onlangs met het tweede seizoen in première. In *True Detective* stijl zijn er in dat tweede seizoen een volledig nieuwe cast, nieuwe verhalen en in het geval van *Fargo* zelfs een volledig nieuw tijdperk.

In het koude witte landschap van het Amerikaanse Midwesten in de jaren '70 ontvouwen zich gruwelijke moorden, en in de zoektocht naar de daders lijken de problemen zich op te stapelen. De openingstitels vertellen ons dat de misdaden waargebeurd zijn: de namen zijn veranderd uit respect voor de overlevenden en de gebeurtenissen zijn dezelfde gebleven uit respect voor de overledenen.

De waarde van *Fargo* ligt in de ongelofelijke spanningsopbouw van elke aflevering. De kleine burgers die er tussen terecht komen, druipen van mysterie en tegelijkertijd menselijke banaliteiten. Intense spanningen die voor een groot deel ook zijn toe te schrijven aan de acteerprestaties, van onder andere Kirsten Dunst. *Fargo* is evengoed messcherp als aandoenlijk, ware het maar om dat rare Minnesota-accentje. ▀

www.dwars.be

elke week nieuwe webartikels



**nostalgie en mandarijntjes:
Ay Ramon!
de nieuwe Sinterklaasfilm**

De intrede van de Sint in Antwerpen gemist? Geen nood, want in een nostalgische bui en vastberaden de veroordelende blikken achter zich te laten, trok redactrice Natasja naar *Ay Ramon!*. Het is de eerste Vlaamse Sinterklaasfilm van de hand van Stijn Coninx en Hugo Matthysen. Ze kwam terug met een recensie over roetpieten, mandarijntjes, Spaanse charmezangers, houten benen en een vleugje jeugdsentiment.



**kleine podcasts verdienen
grote oren**

dwars podcasts

Radio een dood medium? Leve het internet! Enthousiaste en gepassioneerde radiomakers blijven niet bij de pakken zitten en werpen hun talenten in de strijd bij het maken van podcasts, radioshow's te beluisteren wanneer jij wilt. *dwars* tipt alvast drie podcasts die een luisterend oor waard zijn. Wees gewaarschuwd: het risico op *bingelisting* is reëel.

Het laatste woord sKEUoMOf

Tekst: Lynn Elshof ■ Beeld: Anouk Buelens-Terryn

Je zal het maar voorhebben: het ligt op het puntje van je tong en toch kan je er niet opkomen. Dat ene woord ontglipt je keer op keer. Dit jaar schiet *dwars* alle schlemielen in zulke navrante situaties onverdroten ter hulp. Maandelijks laten we ons licht schijnen op een woord waar de meest vreemde betekenis, de meest rocamboleske herkomst of de grappigste verhalen achter schuilgaan. Deze keer: 'skeuomorf'.

Die ophoping van diftongen en geronde klinkers in de eerste lettergreep maakt het menig Nederlandstalig gebekt mondje moeilijk dit woord meteen soepel over de lippen te laten rollen. Plak er nog een wat archaïsch 'sk' aan het begin bij en de term doet ons meteen denken aan onze vrienden van het Noordelijke halfrond. *Knäckebröd*, gezellige wintertruien, visgerechten en zelf in elkaar te zetten boekenkasten.

Voor de ware betekenis moeten we echter niet naar Scandinavië, maar de goede oude Grieken nog eens raadplegen. Het Griekse *skeuos* staat namelijk voor 'vat' of 'gereedschap' en *morphe* voor 'vorm'. Iets dat skeuomorf is, lijkt functioneel door zijn verschijningsvorm, maar is dat niet. Nepzakken in broeken bijvoorbeeld of gespen op schoenen die niet meer dienen als sluiting, maar puur decoratief zijn.

De vooruitgang mag ons dan hebben ontdaan van ouderwetse technische oplossingen, het oog wil ook wat. En zo blijven ondertussen nutteloze dingen bestaan onder het mom van esthetiek.

Is het woord niet wat redundant? Functieloze objecten honoreren met een eigen term? Laten we een prangende casus bekijken waarbij deze term een geschenk uit de hemel is en die wellicht pleisters op de wonden kan plakken. Dat vierkante zwart-en-wit teken-tje waar sommigen nostalgisch en begrijpend, maar anderen zich van geen kwaad bewust zonder herkenning van het eigenlijke object op klikken. De floppy. De diskette. Het symbool voor 'document opslaan' in tekstverwerkers aller landen! Een skeuomorf icoon voor allen die pas na de millenniumwisseling werkstukken moesten maken.

Laat ons het plaatje van de diskette omarmen en vasthouden in al zijn skeuomorfheid! Laat ons dankbaar zijn dat ook de meest onfunctionelen een naam mogen dragen! Laat de geneugten van nieuwe technologie en een oud en vertrouwd gevoel naast elkaar bestaan! En de eerstvolgende keer dat je met je nieuwe liefje aan de waterkant wat zit te epibreren, uitkijkend op een dukdalf of twee, pak dan zeker uit met je intellect en merk op dat zeker de helft van de schroefjes, haakjes en gleuven van slechts skeuomorfe kwaliteit zijn. Succes en een skeuomorf huwelijk gegarandeerd. ■



GELOOFD zij

god is
zo stom.

gelukkig
bestaat
Sinterklaas.

